

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Præambulæ quædam notationes pro usu, & praxi prædictorum privilegiorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

tere: presentes quoque litteras sub quibusvis similitum, vel dissimilitum gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut alijs contrarijs dispositionibus, etiam per litteras die Canæ Domini legi solitas faciendas minimè comprehendendi, nisi de illis specialis, specifica, & ad verbum expressa mentio fiat. Sicque per quosconque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causatum Palatii Apostolici Auditores judicari, & diffiniri debere. Irritum quoque, & inane quicquid fecerit super his à quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contrigerit attentari. Non obstantibus quibusvis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrarijs quibusconque.

Volamus autem, & in virtute Sanctæ obediencie, ac sub excommunicationis majoris læsententia pena, eo ipso per contra facientes incurrenda, à qua, non nisi à nobis & Romanis Pontificibus Successoribus nostris, præterquam in articulo mortis constitutus quicquam absolvi possit, districte præcipiendo mandamus, ut præmissa omnia dicti Religiosi gratis & absque ulla prorsus impensa, omnino impendant & impartiantur, neque ab illis aliquid hac de causa petere vel exigere, vel sponte oblatum accipere præsumant, sub eisdem præcepto, & excommunicationis pena, ipso facto incurrenda, nobisque pariter reservata, ne quis non Superior illorum, prædictos Religiosos retardare, molestare, inquietare, aut quoquo modo directè, vel indirectè quominus præfata ministeria exequantur impedire audeant districte inhibemus.

Et quia difficile foret presentes nostras litteras ad singula loca, ubi opus fuerit, deferri, volumus, & dicta auctoritate decernimus, ut eorum transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo vestre Congregationis, aut alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in Judicio, & extra habeatur, quæ eisdem presentibus originalibus litteris haberetur, si forent exhibitæ vel ostense. Datum Romæ apud Sanctum Marcum, sub annulo Piscatoris die xiiij. Julij M. DC. IV. Pontificatus nostri Anno decimo tertio. M. Vestrius Barbianus.

Sequitur collectio brevis privilegiorum, à sede Apostolica concessa Religiosis in propaganda fide laborantibus ordine Alphabetico digesta.

Preambula quadam notationes pro usu, & praxi predictorum privilegiorum.

PRiUS quædam dubia præcipua absolvam, ac quædam observanda in praxi præmittam, postea brevem privilegiorum seriem, alphabetico ordine, digestam, aliquibus explicatam appendicibus tradam. Sed ne alicui de veritate Bullarum à quibus privilegia omnia depromptimus, contingat dubitare, Pontificum diplomata suis numeris distincta hic scripta inveniuntur.

Primo igitur dubium occurrit, An præfatis privilegijs sint à Tridentina Synodo derogatum? nam in ea omnia privilegia, quæ decretis ejusdem Concilij contrariantur, expressè abrogata sunt, ut patet ex *c. ult. sess. 25. de reformat. & PIUS III.* omnia privilegia Conc. Trid. adversantia penitus annullavit, & licet PIUS V. omnia Regularium privilegia confirmaverit, ac innovaverit; postea vero Greg. XIII. præfata PIUS V. Bullam revoca-

vit ac solum eas gratias, & privil. regularibus concessit, quæ sunt in usu, & sacri Conc. Trid. decretis non contradicunt.

Pro hujus dubij resolutione, primo possemus dicere, non esse Concilij mentem, privilegia specialia Regularibus, in conversione infidelium laborantibus concessa abrogare: nam decretum generaliter loquens, non rectè extenditur ad casus speciales, quos Legislator præsumitur non comprehendisse: præcipuè, quia abrogatio, aut privilegiorum limitatio, à sacro Conc. facta fuit, vel in Episcoporum, vel in Patrum favorum, ne eorum jurisdictio in aliquo læderetur: at in ter. is infidelium, ubi nec Episcopi sunt, nec Patres, nulli interrogatur injuria: quare in hoc casu magnam probabilitatem sustineti posset, privilegia Regularibus concessa, in suo robore permansisse. At quicquid sit de hac sententia, illud constans est apud Authores, omnia privilegia ante Conc. Trid. Regularibus concessa, in foro conscientie valere. Ita docent Fr. Emmanuel Rodriguez, *Tom. 1. quæst. regul. art. 9. q. 8. P. Enriquez 1. Tom. 1. 7. c. 24. P. Sorbus in Compend. privil. verb. Absolutio. P. Sa, verbo Gratia, & communiter alij Juniores.* In foro autem conscientie valere, idem est, ac posse uti nunc illis privilegijs concessis, in salutem animarum, ita ut valeant coram DEO, & non coram Ecclesia, ut qui absolvetur extra Confessionem virtute privilegiorum hæreticum, aut excommunicatum, ille venè quoad DEUM maneret absolutus, licet in foro exteriori posset ab Ecclesia puniri, ita explicat Covar. in *Cap. Alma Mater, parag. 11. n. 6. in 1. part.*

Quod vero privilegia omnia in foro interiori salva consistant, ex eo manifestè colligunt præfati Authores, quia PIUS V. vivæ vocis oraculo Fratrib. Minoribus concessit uti & gaudere omnibus Indulgentijs, gratijs, & privilegijs à Summis Pontificibus concessis, & quoad illa, quæ sunt restituta, seu derogata per Conc. Trid. etiam uti illis posse in foro conscientie tantum. Neque ista concessio fuit revocata per Bullam GREG. XIII. solam enim revocavit ea, quæ Regularibus PIUS V. concesserat in foro exteriori, ut jurgia vitarentur, & conventiones, quæ ex talibus concessionibus inter Ecclesiasticos erant oræ: & sic non revocavit ea, quæ vivæ vocis oraculo, & tantum in foro interiori fuerunt concessa.

Nec solum in foro interiori privilegia Regularibus concessa in suo robore permanere, sed & in exteriori docuit Pater Enriquez, *Tom. 1. Summa moral. lib. 7. c. 24. in fine*, quia, ut ipse ait, revocatio facta à Gregorio XIII. non fuit promulgata, neque usu recepta, pro qua sententia adducit Navarum in *editione anni 84. c. 27. in fine*, quam ego videri non potui, imo videtur colligi contrarium ex Navarrio in *suo Enchirid.* ubi ait, quod renorem Constitit: *Greg. xiiij.* ponit in fine, si publicetur: quare cum ipse ponat dictam Constitutionem, colligi apertè videtur fuisse juridicè promulgatam.

Illud tamen certum existimo, quod cum Trid. *sess. 25. de reformat. Regular. c. 22.* revocet omnia Mendicantium privilegia Canonibus aut Decretis à se editis contraria, intelligendum esse de illis privilegijs, quæ repugnant decretis in illa *Sessio* circa Regularium reformationem promulgatis: cætera vero privilegia minimè, neque in interiori, neque in exteriori foro esse sublata: ita expresse docuit Navar. *c. 27. num. 190.* Credimus inquit, quod per prædictum *c. finale* de Regularibus, (nempe prædictum *c. 22. Conc. Trid.*) solum tolli eis privilegia contraria juribus communibus, quæ capi-

Legendus de hoc dubio nobis Aster Andreas à Matre Dei Tom. 4. curs. Theologia moral. Tract. de privilegijs Regular. cap. 1. punct. 8. & qui ante illum, & decretum Alexandri VII. anni 1666. Scripturunt è nostr. Antonius à Spiritu S. in *Directorio Regular. Tract. 1. disp. 1. n. 118.* & Petrus ab Angelis in *speculo privileg. Regular. disp. 7. sect. 3.*

tibus præcedentibus ejusdem tit. (scilicet *sessio 25 de reformat. Regularium*) jubentur servari. Eandem Navar. sententiam ipso tamen non citato, late profequitur Emmanuel Rodriguez *Tom. 1. quæst. regul. q. 8. art. 6. & 7. & Pater Sa in Summa*, verbo *Gratia*. Quare tantum illa privilegia sunt abrogata, quæ decretis illius *sessio* contrariantur: & similiter quæcunque alia, quæ in proprijs locis à Sacra Tridentina Synodo revocantur. Loca autem, ubi expressè privilegia Ordinum à Conc. Trid. derogantur, adducit Emanuel Rodriguez *dicto art. 7.* quæ à nobis hic brevitate gratia non recensentur, & quia in proprijs locis notabimus, quæ Concilij decreta sint observanda, privilegia quibuscunque non obstantibus.

Quo-
modo
hoc in-
telligen-
dum tra-
dit pro-
fatus
Andreas
loc. cit. cap.
2. de pri-
vileg.
punct. 2.

Illud etiam se offert notandum, ex mente omnium fermè Doctotum scribentium de privilegijs Ordinibus Mendicantibus communicatis, nunquam per non usum amitti.

Deinde antequam collectionem, sive compendium omnium privilegiorum ministri Missionum concessorum aggrediamur, illud prius restat considerandum, hæc privilegia, prout eorum serie, & contextu patet, à Summis Pontificibus fuisse Fratibus concessa pro terris Infidelium, Hæreticorum, aut Schismaticorum, quæ Sedis Apostolicæ magisterio, & obedientia non subdantur, in quibus, vel non sunt Episcopi, vel si Episcopi, aut Patriarchæ, reperiantur, non tamen habent communicationem cum Ecclesia Catholica, in his igitur Infidelium, Hæreticorum, aut Schismaticorum Provincijs, omnibus præfatis privilegijs uti licetè possunt Religiosi. In terris vero Infidelium, aut Schismaticorum, ubi sunt Episcopi Catholici, aliquibus ex præfatis privilegijs tuta conscientia gaudere nequeunt.

Dices, quæ sunt privilegia, quibus uti indifferenter liceat in terris Infidelium, & quæ sint à quibus abstinere oporteat in terris, ubi præfati Catholici Episcopi, ut in multis Indiarum Provincijs?

Respondetur ex ipsarum Bullarum contextu colligi, quibus privilegijs utendum sit, & à quibus abstinendum, ubi sunt Episc. Catholici; nam ea, quæ propria sunt Episcopalis dignitatis, (licet auctoritate Summi Pontif. possint simplici Sacerdoti committi,) ut sunt oleum consecrare, Ecclesias profanatas reconciliare, hæc inquam regulariter à Summis Pontif. non conceduntur, ubi sunt Episcopi. Quare in præfatis Bullis cum Religiosis aliqua ex his committuntur, solet frequenter addi: *tibi Episcoporum copia non fuerit*. Licet aliquando soleant etiam Pontifices aliqua ex prædictis absolute concedere Religiosis proficiscenibus in terras Indiarum, maxime si sint valdè remotæ à locis, ubi Episcopi resident, ut sunt calices, & altariola consecrare. Et tunc non est dubium, quin possint hæc, & alia si concedantur exequi in terris, quæ Episcopis subdantur. Alijs vero privilegijs pro Infidelium terris concessis, ut sunt, quæ pertinent ad absolutionem, & dispensationem, & aliquorum Sacramentorum administrationem, cum à Summis Pontificibus sine ulla restrictione concedantur, frui, & uti semper licebit in terris Infidelium, & Hæreticorum, maxime in illis, quæ valdè remotæ sunt à Sede Apostolica.

Ex quo infero privilegia, quæ olim aliquibus Religiosis in Indiam profectis fuere concessa, quando in illis Regionibus à Sede Apostol. Episcopi non erant creati, si sint circa executionem earum rerum, quæ Episcoporum sunt propria, creatis Episcopis fuisse omnino extincta: quia cessat ratio, ob quam fuere concessa, nempe Episco-

porum penuria; ita docuit Emanuel Rodriguez *Tom. 2. q. 99. art. 5.*

Præterea privilegia, quæ Summi Pont. concessere Regularibus circa Infideles noviter conversos, extendi etiam voluerunt ad captivos Christianos in quibuscunque Infidelium Provincijs existentes, ut patet ex initio Bullæ *Innocent. IV. & Sixti IV.* pro Fratibus Prædicatoribus. Imò, & ad omnes Fideles in illis partibus degentes, ut ex ipsis Pontificum verbis manifestè constat, nisi in aliquo casu contrarium exprimat.

Denique expendenda sunt illa verba, tam *Innocent. IV.* quam aliorum Pontificum, scilicet *Fratibus Prædicatoribus in terras infidelium proficiscenibus*, quasi Summi Pontifices venire, eos non solum dum inter Infideles versantur, gratijs, & favoribus à se concessis uti, sed statim, ac hujus ministerij causa ad Infidelium conversionem fuerint profecti: quare itinerantes possent, si necessitas urgeat, præfatis privilegijs uti, ubi Episcopi non essent, vel esset ad illos accessus valde difficilis. Si enim in itinere vel frangeretur altariolum, vel corporalia jam benedicta perderentur, & die festo non esset qui celebraret, quis dubitat virtute privilegiorum posse, & aram, corporalia benedicere, & sic de cæteris?

Denique cum in hac collectione, aliquando ex *Compendio Indico Societatis JESU* aliqua privilegia inferantur, nonnullaque ex illis pro tempore limitato sunt concessa, oporteret, (nisi alias alicui Religioni sine temporis determinatione concederentur) ab ipsis Patribus postulare, an prorogata fuerint; solent enim ipsi, antequam extinguantur, prorogationem à Sede Apostol. obtinere. Deinde cum hæc privilegia Societati regulariter à Pontifice concedantur, dependente à Præposito Generali, ita ut sine ejus licentia, nemo ex Societate utendi eis habeat facultatem, oporteret, ut aliorum Ordinum Religiosis facultatem à suo Generali, vel saltem Provinciali, omnibus prædictis privilegijs utendi, impetrarent. Præterea etsi in ipsis privilegijs concessis Religiosis Societatis, sæpe requiratur, ut à Præposito Generali sint missi: at postea *Greg. XIII.* indulsit omnibus de Societate, qui pro tempore erunt in illis partibus, ut eisdem privilegijs uterentur, etiam à Præposito Generali missi non sint.

ABSOLUTIO.

IN terris Infidelium, possunt Religiosi omnium Fidelium ibi degentium confessiones audire, junctaque pœnitentia salvari, eos absolvere ab omnibus peccatis, criminibus, excessibus, delictis quantumcunque enormibus, etiam in Cæna Domini contentis, aut quomodolibet Sedi Apostol. reservatis, sine ulla exceptione, toties quoties, *SIXTUS IV. n. 5. Prædicat. CLEM. VIII. Car. Dis-calceatis n. 12.* ac etiam ab omnibus censuris & pœnis prædicta delicta consequentibus absolvere *SIXTUS IV. n. 6. & Compend. Societ. Indicum verbo Absolutio.*

Secundo quoscunque in illis partibus Schismaticos, vel Hæreticos, etiam Hæresiarchas, non tamen relapsos, facta per eos prius detestatione & abjurazione, in junctisque pœnitentijs salutaribus, in utroque foro ab excommunicatione alijsque Ecclesiasticis censuris, & sententijs absolvet, illosque reconciliare *CLEM. VIII. Carmel. Dis-calceatis.*

Annotatio.

NOta hanc concessionem intelligendam esse in illis partibus, ubi non sunt Episcopi, neque Inquisitores hereticæ pravitatis, id enim colligitur, ex serie bullarum. Pro illis vero Regionibus remotissimis, ubi Judices fidei sunt deputati, Fratres Jesuitæ, gaudent simili privilegio in foro conscientiarum. Advertit tamen Collector, quod eo Religiosi non utantur cum his, quos probabiliter sciverint ad Inquisitionis officium esse delatos, nisi forte de hac re cum Inquisitoribus agatur, atque ipsis placeat, ut ipsi hac facultate utantur. Cum ipsi etiam, qui delati non fuerint, adhibenda est magna cautio, & circumscriptio, ut penitentibus declarent, nihil eam absolutionem ipsis prodesse in foro exteriori, eoque exhortentur, ut complices, si quos habeant, reveleant, & hæreses abjiciant, nec in locis in quibus Sanctæ Inquisitionis officium resideret, hac facultate utantur, nisi cum solis Neophyis, & ea moderatione, ut Inquisitores in illa ratione offendantur. Quin potius sedulam operam navabunt, ut peccatores in eis, quæ in foro exteriori revelare tenentur, officio suo non desint. Denique notandum est hoc privilegium absolventi ab omnibus casibus referendis, non tolli, cum Romæ publicatur Bulla Cæternæ Domini, ut docet P. Emmanuel *Tom. 1. q. 20. art. 9.*

ALTARE.

Celebrare in altari portatili, sive viatico concesserunt multi Pontifices Religiosis, non solum pro conversione Infidelium laborantibus, sed etiam alijs inter Catholicos conversantibus. Et quamvis dubitari posset, an hæc gratia sublata esset per Concil. Trident. ut nullus dubitationi locus relinqueretur, post Trident. Societati JESU concessit GREGOR. XIII. cum derogatione expressa Concil. Trident. ut refert Pater Enriquez *1. Tom. libr. 9. cap. 27. in gloss. litt. S.* Novissime vero Fratribus Carmelitis Dicalc. in terras infidelium proficiscentibus concessit CLEM. VIII. *ubi supra num. 7.*

Annotatio.

EX privilegio ADRIANI VI. teste P. Emmanuele *Tom. 1. q. 28. art. 2.* possunt Provinciales Indiarum, & Fratres habentes ab ipsis speciem ad hoc facultatem, consecrare altaria, etiam pro usu alieno, in casu necessitatis, Episcopis in Provincia non existentibus.

APOSTATÆ.

In terris Infidelium, Apostatas à Regularibus Ordinibus commorantes, possunt Religiosi imposta illis salutari pœnitentia, ab apostasiæ nota, & excommunicationis, aliisque censuris, & pœnis absolvere: illisque, ut reassumpto habitu sui Ordinis, extra monasterium per certum decentem terminum, donec ad suam monasteria redeant, manere possint, concedere. Et cum eis, si Sacerdotes fuerint, super irregularitate forte commissorum occasione contracta, dispensare, ita ut Missas, & alia divina officia celebrare, & Ecclesiastica Sacramenta ministrare valeant: dummodo scandalum non adferat, & utilitas animarum illarum par-

tium, id postulat, ita CLEM. VIII. Carmelitis Excalc. *num. 16.* & INNOCENT. IV. Prædicatoribus *num. 11.*

BAPTISMVS.

DE Sacramenti Baptismi administratione, vide *infra*, verbo, *Sacramenta*. Religiosis Societat. in India degenentibus PIUS V. ad decennium, quod postea GREGOR. XIII. extendit ad aliud decennium, concessit, ut possent baptizare extra Ecclesias, & sine consuetis cæremonijs, quando ipsi judicarent id ad majorem DEI gloriam, & obsequium expedire, propter paucitatem operatorum, & incommoditates, quæ se offerant, *Comp. Societ. Indis.*

BENEDICERE.

Indumenta, paramenta, vestes Sacerdotales, & corporalia, tam pro ipsorum, quam pro aliorum Sacerdotum, in illis partibus existentium, usu (ex concessione CLEM. VIII. *num. 9.* Carmelitis facta) possunt Religiosi benedicere. Similem concessionem plures alij Pontifices alijs Ordinibus, ex eorum privilegijs fecisse constat. Ubi vero Episcopus Catholicus non adest, possunt etiam Calices, & altaria consecrare, Cæmeteria benedicere, & profanatas Ecclesias reconciliare, INNOC. IV. Fratribus Prædic. *num. 21.* INNOC. VI. etiam ut *supra*. *Compendium Societ. Indicum* verbo *Benedictio*: & novissimè PAULUS V. viva vocis oraculo, concessit Excalceatus Carmelitis in Persiam profectis, dum ab Episcopo Catholico per duas diœtas distarent.

Annotatio.

Primo nota, in consecratione utendum esse oleo ab Episcopis consecrato. Deinde sciendum, quod non solum in terris Infidelium, quæ Magisterio Ecclesiæ non subiciuntur, possunt Fratres ornamenta Ecclesiastica, & corporalia benedicere, calices & altaria consecrare, sed etiam in terris Fidelium, in illis scilicet, quæ remotissimæ sunt à Sede Apostolica, ut in novo Indiarum orbe, cum sequentibus limitationibus. Prima, Possunt benedicere corporalia, cæteraque paramenta divino cultui deputata, pro usu facultatum, si distent ab Episcopis, vel eorum Officialibus per duas diœtas, ita P. Veracruz in *Compendio* manuscripto, (quem citat, & sequitur Pater Emmanuel *1. Tomo quest. Regular. quest. 19. artic. 2.*) Ex privilegio (inquit) *Adriani VI.* possunt Provinciales Indiarum Ordinum Mendicantium, & fratres eorum habentes auctoritatem omnimodam dicti privilegij, benedicere omnia prædicta, etiam pro usu alieno, si distent ab Episcopis, vel eorum Officialibus per duas diœtas, cautâ justâ interveniente, pro bono Indorum, pura quia deferenda sunt ornamenta ad Episcopum distantem 20. leucis. Provinciales vero in casu necessitatis, possunt omnia prædicta benedicere, tam pro usu proprio, quam pro alieno, sive sint intra, sive extra prædictas diœtas, Episcopi tamen in Provincia non existentibus. Ita ut si Episcopus in aliena esset Provincia, quamvis non distaret una diœta, possint id præstare: ita Pater Veracruz citatus.

Circa

Circa consecrationem vero Calicis, etiam requiritur, ut episcopi non sint in sua Provincia: hoc enim (ait prædictus Pater) *Leo X.* & postea *Adrian. VI.* anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo secundo concessit de novo privilegium Provincialibus, & quod possint communicare suis Fratribus auctoritatem suam. Et adverte, quod potestas, quæ datur per privilegium *Leonis decimi*, non habet tantas limitationes, sicut privilegium *Adriani sexti*. Privilegium enim *Leonis X.* solum petit, quod Episcopi non sint in provincia, ad hoc, ut prædicta possint benedicere. Et sic Sede vacante, dicitur, quod Episcopi non sint in provincia. Adverte etiam cum dicto Patre, quod hæc supradicta omnia possunt facere Fratres, & benedicere, si eis Provinciales communicent, scilicet dicendo: Auctoritate Apostolica committo tibi auctoritatem brevis *Adriani sexti* omnimodam super has, & has personas, sicut tibi conceditur. Nec non communico tibi Breve *Leonis decimi*, & alia privilegia Fratribus Indiarum concessa, & concedenda, hæctenus Pater Emanuel Rodriguez. Hoc privilegium *Adriani G.* habetur Hispani authenticum in Monasterio beati Francisci, teste Patre Enriquez *1. Tomo sua summa libr. 9. cap. 27. in gloss. lit. H. 37.*

Quibus concordat compendium *Indicum Jesuitarum*, verbo *benedictio*. Possunt, inquit, bi, qui mittuntur à Præposito Generali in loca remotissima, in quibus non potest adiri Sedes Apostolica, vestes Sacerdotales, pallas, corporalia, calices, altaria, & cæmeteria, si Episcopus, qui ea faciat, Catholicus ibi non adfit, in eis partibus benedicere. Denique nota, Regulares in terris infidelium commorantes, tam in Baptismate, quam in alijs ministerijs, in quibus opus est oleo sancto, uti posse oleo antiquo, si facta diligentia illud ejusdem anni haberi non poterit. *Clem. VIII. Carmel. Discal. num. 10.* quæ est amplissima concessio.

CONFIRMATIONIS SACRAMENTUM.

INNOCENTIUS VI. Prædicatoribus, **JOANNES XXII.** & **LEO X.** Minoribus, in terras remotissimas à Sede Apostolica, ac Episcoporum magisterio carentes profectis, concesserunt administrare sacramentum Confirmationis noviter conversis, & **ADRIANUS VI.** concessit de novo privilegium **LEONIS X.** Provincialibus tam circa consecrationem Calicis, ut dixi supra, quam circa Confirmationis Sacramentum, cum eisdem limitationibus, de quibus nuper mentionem fecimus, ut idem Author *quasi. Regul.* loco ut supra refert.

Annotatio.

DE hac concessione simplici Sacerdoti, circa administrationem Sacramenti Confirmationis, à summo Pontif. facta, licet olim ab aliquibus Authoribus fuerit dubitarum; an simplici sacerdoti à Papa committi possit, tamen hodie non licet dubitare, cum à pluribus Pontificibus fuerit concessum, ut constat ex præfatis privilegijs, & de alijs, de quibus Doctores scribentes de Sacramento Confirmationis. Hac tamen concessione, uti non licet, quia cum privilegium sit valdè exorbitans à Jure communi, non videtur extendendum ultra personas, quibus expressè fuit concessum, Præterea non legitimus Patres Jesuitas, qui in Japo-

nis insulis plurimos ad fidem perduxerunt, usos fuisse hujusmodi privilegio; nec alios quoscunque Religiosos; etiam si Regiones fuerint remotissimæ, & Episcopo multis annis caruerint.

COMMUNICARE CUM INFIDELIBUS AUT EXCOMMUNICATIS.

Possunt Religiosi in terris Infidelium, Hæreticorum, & Schismaticorum cum excommunicatis quibuscunque tuta conscientia conversari, ac verbo, officio, & cibo communicare. *Clem. VIII. Carmelitis Excalceatis, num. 1.* & alij etiam Pontifices Fratribus Prædicatoribus, & Minoribus: possunt etiam Missas celebrare, etiam si illi præfentes adsint in Ecclesijs, quando necessitas urget, & periculum est majoris scandali. *Compend. Societ. Ind. verbo, Communicare.*

Annotatio.

DE hac materia supra, latius diximus. Illud tamen hic obiter adverte, illud verbum, In officio communicare à *Clemente VIII.* expressum, denotare etiam sine necessitate, posse nos Infidelium, Hæreticorum, aut Schismaticorum ritibus, vel officijs divinis interesse, sine ullo scrupulo, & ipsos similiter præfentes esse, dum à nobis divina celebrantur Officia, dum tamen pusillorum scandalum non sequatur.

CONSERVATORES.

Conceditur Superioribus Societatis, seu eorum Conservatoribus in eisdem partibus extra Europam, ut ad omne calumnie genus obstruendum, & pro temporum, causatum, occasionum necessitate occurrente, quascunque centurarum, & pœnarum declarationes possint facere, pro conservatione & causa privilegiorum, & Jurium, rerum & personarum ipsius Societatis tantum. Item ut contra tales effugientes, appellatione postposita, procedere seu mandare liberè & licitè valeant. Ex *Compendio Indico Societatis*. Ex eodem Compendio in omnibus causis, personis Jura, seu privilegia Societatis concernentibus, in Regionibus tantum extra Europam occurrentibus, loco earum personarum, quæ juxta commune compendium, in conservatores assumi possunt, indulgetur Præposito Generali, ut assumere ad id minus valeat, quovis idoneos, & probos viros seculares, clericali charactere insignitos, non tamen conjugatos. Hac uti possunt Provinciales, & ij, quibus ipsi eam commiserint.

CONFESSARIJ.

Omnes Religiosi in terras Infidelium, aut Hæreticorum à suis prælatis ac Superioribus missi, possunt noviter conversis, ac Christianis ibi degentibus Sacramentum Confessionis administrare, ita *Innoc. III.* Prædic. *Clemens VIII.* Carmel. in terris vero, ubi sunt Episcopi Catholici, Confessarij semel approbati à Generali, vel ab aliquo Episcopo ad Confessiones audiendas, possunt in utraque India omnibusque Regionibus, & insulis

Insulis transmarinis, ad quas Hispani, & Lusitani penetrant, Confessiones audire nec tenentur ultorem licentiam, & approbationem ab alijs Episcopis petere, seu alias habere. *Greg. XIII. ad decennium*; quam concessionem idem postea ad duo decennia extendit. *Compend. Indic. Societ.*

DISPENSARE.

IN partibus, & Regionibus Infidelium, sive Hæreticorum qui Ecclesie Catholice non obtemperant, Religiosis dispensandi facultatem in omni irregularitate, in qua possunt Legati à latere dispensare concessit *Innoc. IV. nu. 10. & Joannes XXII. Fratibus Minoribus. Ac idem Innoc. concessit eandem facultatem dispensandi, cum Clericis deficiente natalium patientibus. (dammodo de adulterio, de incestu, aut de Regularibus non fuerint procreati.)*

2. *Sixtus V. & Pius II. ut supra n. 2. in omni censura, & irregularitate facultatem Fratibus Prædicatoribus præbuerunt dispensandi, excepta ea, quæ à bigamia descendit.*

3. *Clem. VIII. num. 17. Patribus Carmelitis Discale. in terris Infidelium, aut Hæreticorum existentibus, concessit auctoritatem dispensandi in omni voto, etiam castitatis, & Religionis, si necessitas, aut utilitas conversionis animarum in illis partibus existentium exegerit, & hæc est amplissima concessio, de qua infra.*

4. Possunt præterea Religiosi in terris Saracenum, Paganorum, aliorumque Infidelium, & in alijs Provincijs remotissimis, in quibus non potest adiri sedes Apostolica, dispensare cum ijs, qui ab infidelitate convertuntur tantum, & in locis remotissimis, si prius in gradibus non licitis, (legitamen divina non prohibitis) matrimonia contraxerint, ut in iisdem manere possint. Ita *Innoc. IV. nu. 17. & Joannes XXII. Minoribus.*

5. Possunt Presbyteri Societatis, à Proposito Generali per se, vel alios, ad id electi, auctoritate Apostolica, (gratis tamen) dispensare cum Neophytis, in quibusvis Orientis, Brasiliæ, Perù, novæ Hispaniæ, & alijs Ultramarinis Regionibus, in talisque Oceani maris, ac Occidentalibus partibus degentibus, in quibuscunque jure divino non prohibitis consanguinitatis, vel affinitatis gradibus, aut alias conjunctis, aut ad se actinentibus, ut impedimentis ejusmodi non obstantibus, matrimonium inter se contrahere, & solemnizare; (secus si jam etiam scienter contraxerint) & denuo contrahere valeant, in partibus tamen, ubi locorum Ordinarj de facili adiri possunt, in foro conscientie tantum, sed perpetuo. Ordinarj vero ipsi ibidem in utroque foro, sed tantum ad viginti annos à data præsentium computandos, de consilio tamen, & assensu dictorum Societatis Presbyterorum, tanquam adjutorum, & assessorum suorum, ubi eorum copia commodè haberi possit, in reliquis autem Provincijs Ordinariorum præsentia destitutis, vel ab eis non minus ducentis millibus passuum remotis, iidem Presbyteri per se in utroque foro possunt in prædictis dispensare. Possunt etiam prædicti Sacerdotes in eisdem locis denunciationses, & alias extrinsecas solemnitates, ac ceremonias, cum id expedire, aut necesse esse visum fuerit, omittere, prolemque susceptam, aut suscipiendam legitimam declarare, *Compend. Societ. Indic.*

6. Sanctiss. D. N. PAUL. V. Patribus Carmelitis Discaleatis in Persiam profectis, viva vocis oraculo concessit, ut cum his, qui in illis Regibus con-

verterentur, vel etiam cum jam convertis, in omnibus gradibus, præter primum consanguinitatis, vel affinitatis, ac per lineam rectam inter ascendentes, & descendentes, possent dispensare.

Annotatio.

Circa irregularitatis dispensationem collige in omnibus irregularitatibus, ex quacunque causa provenientius, posse Religiosos in Provincijs remotissimis Infidelium, à quibus non potest adiri Sedes Apostolica, dispensare, excepta ea, quæ à bigamia processit. Nec mitum in illis partibus, concedi facultatem dispensandi in irregularitate proveniente ex homicidio voluntario, maxime quando id utilitas animarum, fideique propagationis commune bonum exegerit: cum *Paulus III. Superioribus Ordinis Præmonstratensis, respectu suorum subditorum idem concesserit, ut videre est apud P. Emmanuel Rodriguez Tom. 2. q. 105. art. 1.*

Circa dispensationem vero in gradibus prohibitis matrimonij, notandum est, aliud esse dispensare, sive licentiam præbere, ut qui matrimonium in infidelitate, in gradibus prohibitis contraxerit, maneat ad fidem conversi eodem conjuncti matrimonio, de quo dicemus *infra* verbo *matrimonium*; aliud vero dispensare cum Neophytis, hoc est, noviter convertis, ut contrahant in gradibus prohibitis: & utrumque concessum est Religiosis, primum sine limitatione; secundum vero cum limitationibus prædictis.

ECCLESIA.

In illis partibus possunt Religiosi fundate monasteria, & Ecclesias profanas reconciliare, & de novo fundatis Rectores idoneos providere, *INNOC. IV. Prædicat. num. 13. & CLEMENS VIII. Carmelitis Discale. num. 4.*

HORÆ CANONICÆ.

Patres Societatis, Concionatores, Lectores, Confessarij, & Superiores, qui sunt, aut erunt in Provincijs Indiæ, & Brasiliæ, possunt toto anni tempore, ante horam cænæ ordinariam, etiam cum per aliquot integras horas ante solis occasum cænari solet, dicere matutinum sequentis diei. Habetur in *Compendio Societatis.*

CIRCA JEJUNIUM,
& alia pro Indis.

Possunt Religiosi in foro conscientie, dispensare in India cum novis, & antiquis Christianis, in Jejunijs ab Ecclesia statutis, propter gravissimum æstam, & cibos debilioris nutrimenti, & quia homines illi navigationibus, & bellis gerendis sunt diditi. *Pius V. ad decennium, quam extendit Greg. ad aliud decennium, Compend. Societ. Ind.* Concessit præterea *Paulus III. ut refert Pater Emmanuel Rodriguez, tom. 2. quest. Regul. q. 99. art. 5.* ut Indi solum tenerentur ad jejunandum omnibus sextis ferijs quadragesimæ, & vigilijs Resurrectionis, & Natalis Christi, propter eorum novam ad fidem conversionem, & ipsius generis infinitatem; imo jejunium repugnans sanitati, vel non bene quadrans officio, vel exercitio alicujus eorum, non est censendum illis ab Ecclesia præceptum. Hæc *Paulus III.*

Ex

Ex hac concessione habes, unde possis, quam plures Indos excusare ab obligatione jejunandi, cum ipsi sibi quotidie bajulent ligna, & alia multa hujusmodi faciant, & ipsi Indi molant sibi panem, aquam humeris portant, & si addas eorum insufficientem pro uno prandio refectorem ciborum, eos excusabis.

Concessit etiam idem *Paulus III.* quod dicti Indi solum teneantur ab operibus servilibus cessare omnibus diebus Dominicis, Nativitatis, Circumcisionis, Epiphaniæ, Resurrectionis, Ascensionis, Corporis Christi, Pentecostes, nec non Nativitatis *B. MARIE*, Annunciationis, Purificationis, Assumptionis, & beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, cæteri vero dies ex dictis causis indulgentur eis.

Has concessiones concesserunt prædicti Summi Pontifices novi orbis incolis, quæ omnes, ut affirmat *Veracruz*, habentur in authenticis Bullis, quibus omnibus gaudent Religiosi in novo orbe, ob communicationem gratiarum omnium factam ab eodem *Paulo III.* ut testatur *Cardinalis Burgensis* in expressa concessione.

INDULGENTIA.

POSSUNT Patres in tertia Infidelium Indulgentias Fidelibus concedere, ita *Innocentius IV.* Patribus Prædicatoribus *num. 2.* Et specialiter possunt Patres confessorij partium illarum in mortis articulo, indulgentiam plenariam concedere, *Sixtus IV.* Prædicator.

Omnes Religiosi, qui in qualibet utriusque Indiarum Regione, vel Oceani Insula, aut navigatione eundo, vel redeundo moriuntur, plenariam Indulgentiam consequuntur ad decennium: eandem gratiam ad duo alia decennia prorogavit *Gregorius Pontifex*: ex *Compendio Societatis*. Similiter, qui moriuntur in Florida, nova Hispania, Peru, & alijs Regionibus Indiarum transmarinis ad Regis Catholicæ, & Portugaliæ ditionem, in mortis articulo, indulgentia plenaria concessa est. *Pius V.* indultus Religiosis, qui ad Indiarum conversionem proficiscuntur, quod in die quo se mari commiserint, & die in quo pervenerint, vel in itinere deceferint, indulgentiam consequantur in forma Jubilei.

Annotatio.

DUBITARI merito potest, quæ Indulgentiæ sint illæ, quæ à Patribus possunt concedi, an plenariæ, an vero quadraginta dierum, quales solent ab Episcopis concedi: dubitationem vero auget, quod *Pius V.* in Bulla, quæ incipit, *Etsi Dominici gregis*, anno Domini 1566. edita, potestatem concedendi Indulgentias abrogaverit.

Respondedo tamen, Indulgentias possunt dare non solum Papa, sed etiam Episcopi, Abbates, ac alij Vicegerentes, per ejus commissionem ac præscriptionem: & sic *Urbanus V.* ut habetur in *Compendio privilegiorum Ordinis Mendicantium*, verbo *Indulgentia*, concessit, ut Generales, & Provinciales Ordinis Minorum, possent communicare Indulgentias, ac alia bona spiritalia, benefactoribus Ordinis: nec non Patres Prædicatorum indulgentias ex commissione Pontificis suis auditoribus, & Confessorij penitentibus concedere solent. Quare non est mirum summum Pontificem commisisse Religiosis in Regionibus longinquis, ac inter Infideles convertentibus indulgentias plenarias concedere. Nec obstat *Pius V.* Constitutio, nam, ut opinor, est do-

cet Pater Sorbus in *Compendio privilegiorum*, verbo *Indulgentia*, quod ad facultates, in ea tantum revocantur indulgentiæ continentibus facultatem quaerendi, & pro quibus porrigendæ erant manus adjurantes.

Adhuc tamen non auderem affirmare, prædictam generalem concessionem dandi indulgentias extendendam esse usque ad plenarias, & ita tutius, ea non uterit.

INDULGENTIÆ PRO SÆCULARIBUS novi orbis.

PRÆTEREA sunt aliquæ alia indulgentiæ concessæ sæcularibus in illis partibus degentibus, quæ omnes referuntur in *Compendio Indico Societatis*.

In primis, ut quoties ij, qui verè penitentes, & confessi, sive si. mum constitutus à jure temporibus confitendi propositum habentes, aliquem ex infidelitate seu idololatria, ad veri DEI cognitionem reduxerint, toties plenariam indulgentiam, & plenarium jubileum consequantur: injuncta aliqua per confessorios salutari penitentia, super quo illorum conscientia onerantur; quicunque confessi & contriti rectam partem Rosarij, aut unam Coronam pro ijs, qui in utriusque Indiarum navigationibus, aut expeditionibus contra Infideles, & alijs quibuscunque Fidelibus, qui in hujusmodi navigationibus in charitate decedunt, recitaverint; quoties id egerint, toties per modum suffragij unam ex dictis animabus à penis purgatorij liberabunt: dummodo peccata sua confiteantur non iterit, quo minus tempore periculi mortis peccata sua confiteantur.

Qui in quacunque utriusque Indiarum Regione, ob fidei defensionem, & propagationem, aut alio bello arma assumunt; in singulis hujusmodi expeditionibus, tam navalibus, quam terrestribus, dummodo peccata sua confiteantur, & (si illegitimi è impediri fuerint) Sacramentum Eucharistiæ sumant, plenariam indulgentiam consequuntur.

Omnes Christi Fideles utriusque Indiarum, & transmarinarum limitum, qui per occasionibus juxta Sanctæ Romanæ Ecclesiæ ritum faciendis, ac supplicationibus Indorum, vel Æthiopum, seu quorumvis aliorum Neophytorum, vel aliorum Christianorum intereunt, & eas associabunt, Christianamque doctrinam cum eis recitabunt, vel privatim docebunt, quoties id fecerint, decem annos, & totidem quadragenas Indulgentiarum consequentur.

MATRIMONIUM.

Religiosi possunt licentiam præbere, ut Infideles post conversionem maneani in eodem matrimonio conjuncti, quo erant ligati ante conversionem, dummodo non sit in gradibus jure divino prohibitis, v. de *supra* verbo *dispensare*. Habent præterea auctoritatem in partibus Infidelium de causis matrimonialibus legitime cognoscere. *Innocentius IV.* Præd. & *Joan. XXII.* Minoribus.

In Angolia, Æthiopia, Brasilia, & alijs Indiarum Regionibus possunt eorundem locorum Ordinarii, Parochi, & Presbyteri Societatis, ad confessiones audiendas, ab eisdem Societatis Superioribus approbati, & ad dictas Regiones pro tempore missi, vel in illis admissi (& ex consequenti alij Regulares, qui eorum privilegia communicant), dispensare, cum quibuscunque utriusque sexus Fidelibus,

delibus, incolis dictarum Regionum, & servis ad fidem conversis, qui ante susceptum Baptisma, matrimonium contraxerant, ut eorum quilibet, etiam superstiti et conjugis infideli, & ejus consensu minimè requisito, aut responso non expectato, matrimonia cum quovis, fideli alias tamen, rite contrahere, & in facie Ecclesie solemnizare, & in eis postea carnali copula consummata, quoad vixerint remanere, licite valeant, dummodo constet etiam summaliter, & extrajudicialiter conjugem, ut præfertur, absentem moneri legitime non posse, ad monitumve intra tempus in eadem monitione præfixum, suam voluntatem non indicasse, ex *Compend. Indis. Societ.*

Annotatio.

QUI sint gradus lege divina prohibiti, quæstio est non parum difficilis apud Auctores. P. Sanchez lib. 7. *Tomo de Matrimonio disput. 52. n. 10.* censet probabiliter in nullo gradu linea transversalis, etiam consanguinitatis, inter fratres, & sorores esse prohibitum jure divino Matrimonium, pro qua sententia quam plures adducit auctores, & ex consequenti n. 12. (inquit) secundum hanc sententiam, quæ valde (inquit) probabilis est, Matrimonium inter fratres sola lege Ecclesiastica irritari, ac proinde postea ad fidem conversos, separandos non esse, imò & sanum esse consilium, si ad fidem conversi ægè ferrent separationem, sequi hanc sententiam, & hanc jure ipso attentio: quare in hac parte nullo opus est privilegio ad dispensandum secundum hanc sententiam.

Ipsè verò Author contrariam sententiam probabiliorè censet, illique adheret, scilicet, tale matrimonium jure naturæ, ac proinde jure divino esse prohibitum, & Infideles ad fidem conversos separandos esse; repugnat enim naturaliter matrimonio, primus gradus originis, ut cum sorore, noverca, ac multo magis cum matre, & filia, nepote, aut avia. Quamobrem in his gradibus contracta dissolvenda sunt. Ego vero existimo contrariam sententiam probabilè non esse, maxime post decretum Concilij Provincialis Limensis, in quo ex sententia Pauli IV. Pontificis, omnia isthæc matrimonia Infidelium, cum Christiani sunt, irrita fieri decretum est: at verò, quæ lege solum Ecclesiastica prohibita sunt, ut secundo, aut tertio gradu contracta, rata fieri, cum uterque baptizatur, caveatur, in *cap. Gaudemus de divorcijs*: quare extra prædictos gradus, sive in recta, sive in transversa linea, matrimonium ratum haberi debet: Unde Religiosi in hoc non dicuntur in rigore dispensare, sed potius rata habere dicta matrimonia, quæ jure divino irrita non sunt.

Præterea oportet advertere, privilegium illud Religiosis concessum, ut tanquam Judices in causis matrimonialibus procedant, primo limitandum esse, pro terris, ubi Episcopi non sunt, ad quos pertinent hujusmodi causæ. Secundo, procedendum est in his causis Matrimonialibus, quales sunt circa divorcia, adulteria, & similia, simpliciter, & de plano, sine tabellione, sine figura, & strepitu judicij: modo tamen pro viribus, & posse antantur de veritate certiores fieri: ut optimè advertit Pater Sanchez lib. 13. *disput. 19. nu. 1.* & addit Religiosos illos, quibus Neophytorum ex Indis cura commissæ est à suis Prælati, habentque assensum Episcopi, ad utendum privilegijs sibi concessis, circa Indos, possunt in causis matrimonialibus, tanquam Judices in utroque foro procedere: & quamvis ut Judices procedant, oportere sine Thom. à Jesu Oper. Tom. L

strepitu judicij ferre sententiam, aliaque facere simpliciter, & de plano.

Denique circa facultatem dispensandi Patribus Jesuitis concessam cum illis, qui ad fidem veniunt, ut non expectato conjugis consensu, possint matrimonium cum alijs Fidelibus contrahere, notandum est, quid de jure communi servandum sit, ut sic privilegiorum vis magis innotescat; Praxis de jure servanda breviter exprimitur, in Conc. Limensi 3. (à Sixto V. confirmato) *art. 2. cap. 10.* sequentibus verbis: De ijs, qui jam matrimonio juncti convertuntur ad fidem, conjugè adhuc infideli permanente, in superiori Conc. providè consultum est, ut si Infidelis quidem spem suæ conversionis maturam ostendat, Christianus nullo modo ad alias nuptias transeat: quemadmodum est factis Canonibus definitum, sed conjugis lucum in Christo expectet: si verò differat conversionem suam, neque tamen jam baptizato conjugi perniciosus existat, eum à fide avertendo, aut ad peccatum mortale perturbando, (cæterum id eum fit, sacri Canones eos necessario separandos volunt, & Christiano novi conjugij ineundi potestatem tribuunt) tunc, & expectandum adhuc esse per se mestre tempus, & assidue de sua interim conversione admonendum. Sed quoniam tum periculum recens conversi cavendum est, ne si diu permanerit in ro. infidelis, fidem Christi fortassis amittat, dum vult servare hominibus, tum vero liberati illius consulendum est, ne celebè vivere cogatur, qui forsitan uritur. Ideo decernimus, ut transacto sex mensium spatio res ad Episcopum deferatur, qui bene perspecta causa, Fidei declaret, copiam esse aliud matrimonium ineundi, propter fidei, aut charitatis scandalum, quod patitur. Quod si nullum esse periculum in cohabitatione videri, jubet expectare infidelem: vel etiam consulat cohabitare, si prodesse intelligi, juxta Pauli Apostoli consilium. Neque enim potest omnibus conversis eadem lex præfigi, cum occurrant profecto variæ circumstantiæ, neque sit consilium infidelium eadem ratio. Quare Episcopi prudentia in re dubia, ne graver erretur, consulenda erit, & juxta *cap. Quanto, de divorcijs*, com casus acciderit, decernendum. Hactenus Conc. Limense.

MISSA.

POSSUNT Religiosi celebrare ante lucem per unam horam, si necessitas postulaverit, & per dimidiam horam post meridiem, *Clem. 8. Carmel. Discalc. n. 8. & Urbani VI.* Patribus Prædicatoribus, sine ulla limitatione. Insuper in locis, in quibus hospitari contingit, vel in locis, in quibus residentiam faciunt, possunt Missam, & cætera divina officia celebrare. *Innoc. IV. Prædic. & Joannes XXI.* Minor. vide *supra*, verbo *Communicare cum infidelibus*.

Annotatio.

CIRCA horam celebrandi Missam, nota ampliora privilegia esse concessa communi et Mendicantibus: nam in *Compend. Privilegiorum*, (ut refert etiam Azor. *Tomo primo, lib. 10. cap. 25.*) Fratrum Minorum, & aliorum Mendicantium, & non Mendicantium, Collectore Hieronymo à Sorbo Prædicatore Ordinis Capucinatorum, in verbo *Missæ*, post recitata privilegia, circa sacrificium Missæ faciendum loco, tempore, & modo non debito, ponitur annotatio, quæ sic habet:

I i Omnia

Omnia supradicta privilegia dicendi Missam, quoad modum, locum & tempus, sunt jam per Concil. Tridentin. sublata, & præcipue illa *Sixti quarti, Innocent. Octavi, & Leonis X.* quoad tempus, sed celebrari debet secundum Rubricas Missalis novi, juxta Constitutionem 118. *Pij quinti* in Bullario, ibidem tamen subjungit Collector hæc verba: *Gregor. XIII.* anno secundo, concessit Congregationi Sanctæ Justiniæ, ut dum in itinere fuerint constituti, possint Missam celebrare ante Auroram, & post mediam noctem, ut refertur in *Compend. privilegiorum S. Hieronym. folio 50.* Postea subjicit idem Collector: *Pius Quintus* concessit Societati JESU, ut refertur in *Compend. privilegiorum ejusdem Societatis*, in verbo *Missæ, §. 3.* eandem facultatem plenior, ut possint celebrare per horam ante Auroram, & infra horam post meridiem, causa itineris, vel legittimi alicujus impedimenti. Sic ille.

NOVITIUS.

IN illis partibus possunt recipi Novitij, etiam ad habitum, & professionem, non servata forma Constitutionis *Sixti V.* neque *Clem. VIII.* ut ipse concessit Carmelitibus *Discalc. num. 6.*

ORDINES.

POSSUNT Diecepsani promovere Religiosos Societatis in India Orientali extra tempora, & aliquando ante ætatem legitimam; dum modo defectus ætatis requisitæ à Tridentino Concilio, annum non excedat, atque in ordinando videatur, quod ceteræ qualitates suppleant defectum ætatis. Ad duo decennia, hac facultate uti possunt Provinciales, ex *Compendio Indico.* Possunt etiam ordinari à Catholicis Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, *Innocent. III.* Prædicator. & *Clement. VIII.* Carmelitibus *Discalc.* etiam quocunque tempore, & non servatis interstitijs, juxta tamen de causa, ab eorum Prælo examinanda, *Clement. VIII. num. 18.* Et dare licentiam, ut ordinentur illi omnes, de quibus dubitatur, antequam receperint Ordines Sacros, in quibus ministrarunt, non servatis interstitijs.

Possunt Religiosi promovere ad minores Ordines omnes, etiam infideles convertos; *Innoc. IV.* Prædicatoribus, *Joannes XXII.* Minoribus. Hæc tamen privilegia conceduntur pro locis, in quibus non sunt Episcopi Catholici.

PRÆDICARE.

DE licentia Prælatorum Ordinis possunt Religiosi in Infidelium Regionibus quibuscunque, etiam Schismaticorum prædicare, *Clementis VIII.* Carmelitibus, *num. 3.* & alij etiam Summi Pontifices.

Presbyteri Societatis, ac perinde Regulares, qui in eorum privilegijs communicant, qui semel ad prædicandum à Præposito Generali, sive ab aliquo Episcopo approbati fuerint, non tenentur ulteriorem licentiam, & approbationem ab alijs Episcopis petere, sed possunt absque illis prædicare, in utraque India, omnibusque Regionibus, & Insulis transmarinis, ad quos Hispani, & Lusitani penetrant, ad tria decennia, ex *Compend. Indico.*

SACRAMENTA MINISTRARE.

CLEMENS VIII. Carmelitibus *Discalceis, Innocentius IV.* & *Sixtus IV.* Prædicatoribus, alijque Pontifices amplissimam facultatem Religiosis in Infidelium, & Hæreticorum terris, ubi Episcopi non sunt, Sacramenta omnia ministrandi concesserunt. In partibus Indiarum possunt etiam Religiosi omnia Sacramenta Infidelibus, noviter convertis, ministrare. Ita concessit proptio *Mortuo Pius quartus F. Minoribus Conventus Mexicani, & Provincia Sancti Vincentij de Chiapa, novi regni del Peru.* Concessit etiam *Paulus III.* Patribus Prædicatoribus Mexicanæ Provincie: ac *Pius quintus* concessit Fratibus Mendicant. Indiarum, ut in omnibus Monasterijs sui Ordinis, vel extra illa, in locis istarum partium ipsi depuratis, possint de licentia suorum Prælatorum, in Capitulo Provinciali obtenta, ministrare indies omnia Sacramenta, prout hæcenus consueverunt.

Annotatio.

HÆc privilegia ministrandi omnia Sacramenta in illis partibus, refert Pater *Emmanuel, Tomo primo, quest. regul. questione 31. articulo tertio,* & ut optime advertit, causa, quæ movit *Paulum Tertium,* ad concedendum dictum privilegium, ea fuit, ut fides Christi, quæ speratur in his terris per prædicationem nostram, & Sacramentorum administrationem, cresceret magis, ipsis Fratibus prædicantibus, Sacramentaque ministrantibus Infidelibus, & noviter convertis. Hæc autem causa, & ratio modo militat etiam in illis, qui per Fratres baptizati, & in illis, qui ex his descendunt, Nepotibus, vel Pronepotibus, dicitur, quod parvuli baptizati sint. Nam certè hujus fidei dilatio, rebus ut nunc, nequit fieri, nisi Fratres prædicti prædicent, Sacramentaque ministrant noviter convertis, & ab eis descendentibus. Quia licet in particulari noviter converti dicantur, qui jam adulti sunt baptizati, nihilominus in generali considerantibus illam hujus novi Orbis Ecclesiam in DEO adunatam, omnes, & singuli illarum partium noviter converti apparebunt. Cujus rei testimonium firmiter præstant, quorquor Patres graves, ex illis partibus ad has Hispaniarum partes ascendunt. Et quod dictis Patribus ea facultas concessa sit, probatur, quia idem *Paulus Tertius* concessit Fratibus omnia privilegia de novo, juxta favorabiliorem illorum interpretationem; ergo debemus interpretari per *Noviter convertos* etiam parvulos baptizatos, cum nomen hoc ferat hanc interpretationem, alias strictè interpretaremur. Hæcenus ex prædicto Patre.

Advertit præterea præfatus Doctor, Patres solum posse baptizare in suis Ecclesijs, etiam in Civitatibus, & Oppidis, ut fit Mexici, & in alijs locis, quæ habent de visura, ut ipsi vocant; quare non licet eis in alienis Ecclesijs, nisi in proprijs, vel locis sibi deputatis, Sacramenta ministrare. Ex his colligit dictus Pater *Emmanuel, articulo quarto,* ubi supra, privilegia *Leonis Decimi, Adriani Sexti & Pauli Tertij,* quæ fuerunt data in favorem fidei, & Indorum, in principio Conversionis illarum gentium, fuisse postea confirmata, & corroborata peculiariter: quod sanè intelligendum est, quoad hæc Sacramenta, excepta Confirmatione, de hoc enim non licet dubitare maximè in terris, ubi adeit Episcoporum copia.

VOTUM.

Annotatio.

Clemens VIII. num. 15. Carmelitis Excalceatis concessit, ut in Regionibus Infidelium possint quaecunque vota, etiam solemniter jurata, (exceptis dumtaxat castitatis, & Religionis) ex aliqua rationabili causa, in alia pietatis opera commutare.

Idem iisdem Fratribus Carmelitis, num. 17. amplissimam fecit concessionem pro illis partibus, nempe ut super votis quibuscunque, etiam simplicibus Religionis, & castitatis, ex aliqua causa necessaria, vel rationabili, cedente in utilitatem conversionis animarum, possint dispensare.

PRIVILEGIA ALIA amplissima in generali concessa Regularibus.

Innoentius IV. & Nicolaus IV. Prædicatoribus, & Joannes XXII. Minoribus, in remotissimis Hæreticorum, vel Infidelium Provinciis existentibus facultatem præbuerunt faciendi, quicquid ad augmentum Divini nominis, & ampliationem Catholicæ fidei pro loco, & tempore videtur expedire.

Adrianus Sextus, Fratribus Minoribus concessit omnimodam in utroque foro Papæ auctoritatem: tantam, quantum judicaverint expedire pro conversione Indorum, & manutatione, ac profectu illorum, atque aliorum Prælatorum in fide Catholica, & obedientia Ecclesiæ Romanæ ex P. Emanuele Tom. 1. *quæst. regul. q. 31. art. 4.*

Paulus Tertius, Anno Domini millesimo quingentesimo quadagesimo quarto concessit Religiosis Mendicantibus, qui de licentia suorum Prælatorum proficiunt ad quascunque terras Infidelium, ad quamcunque mundi partem, ad eos convertendos, ut vadant tanquam Legati & Commissarii ejus, & eis concedit omnes gratias concessas à suis Prædecessoribus, illis, qui ad terras Infidelium vadant. Ex prædicto Authore, Tom. 2. *quæst. 97. art. 2.*

Circa primam Innocent. IV. concessionem, imo circa omnes prædictas, quæ amplissimæ sunt (illis enim committitur Summorum Pontificum delegata potestas, & auctoritas, quæ possunt Ministri in Regionibus illis, quæ magisterio Ecclesiæ non subduntur, ea facere sine limitatione ulla, & restrictione, quæ sibi videntur ad fidei propagationem, animarumque salutem expedire) notandum est: hanc amplissimam facultatem à Summis Pontificibus permitti, & concedi Religiosis, ut initio ejus collectionis monstravimus, non solum conveniens, sed & omnino videtur necessarium pro illis partibus, ubi nec Patrochi, nec Episcopi sunt: neque ad Sedem Apostolicam facilis est aditus. Quare ad providentiam Romani Pontificis, qui pastor est universalis animarum, spectat. Fidelibus in illis partibus existentibus providere, de omnibus medijs necessarijs, & convenientibus ad salutem: & ob similem causam Episcopis ultramarinis, maxime in remotis Indiarum Regionibus residentibus, amplissimam facultatem solent Summi Pontifices concedere; & ubi Episcopi non sunt, ipsis Religiosis, ne animæ auxilijs sufficientibus ad æternam felicitatem juvenibus destituantur. Oportere tamen viros Religiosos magno cum judicio uti his concessionibus, & quantum fuerit possibile, non recedere à communi praxi, & stylo Ecclesiæ, aliàs graviter delinquent.

Præterea notandum est, prædictam concessionem esse unam ex majoribus, quæ possent à Sede Apostolica concedi: quare sine dubio censetur nulla ratione extendendam ad illa loca, ubi sunt Episcopi, & alij Ecclesiæ Prælati, nisi in illis casibus, in quibus ex mente Pontificis expressè colligitur: quicquid dicat Pater Emanuel Rodriguez, qui 1. Tom. 4. 1. artic. 4. & 2. Tom. quæst. 97. art. 2. affirmare videtur hanc amplissimam facultatem, etiam esse extendendam ad Religiosos, nunc in Provincijs Indiarum degentes,

